

Uchwała Nr XIII/111/2015

Rady Gminy Manowo

z dnia 30 grudnia 2015 r.

w sprawie aktualizacji Planu Odnowy Miejscowości Bonin

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. tj. z 2015r. poz. 1515), Rada Gminy Manowo uchwala co następuje:

§ 1. Zatwierdza się przyjętą uchwałą Zebrania Rady Osiedla Bonin Nr 1/2015 z dnia 29 grudnia 2015r. aktualizację Planu Odnowy Miejscowości Bonin, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Manowo.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

*Załącznik
do Uchwały Nr XIII/111/2015
Rady Gminy Manowo
z dnia 30 grudnia 2015 roku*

GMINA MANOWO

**PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
BONIN**

MANOWO, 2015 r.

SPIS TREŚCI

I. Wstęp	4
II. Charakterystyka miejscowości Bonin	5
1. Położenie	5
2. Historia miejscowości	5
3. Środowisko naturalne	6
3.1. Flora	6
3.2. Fauna	7
4. Ludność	8
5. Gospodarka.....	8
6. Oświata.....	10
7. Obsługa ludności i zaspokajanie potrzeb ludności.....	11
8. Sport i kultura.....	12
9. Rekreacja i turystyka.....	13
10. Infrastruktura techniczna.....	15
10.1. Drogi.....	15
10.2. Kanalizacja	15
10.3. Wodociągi	15
10.4. Gospodarka odpadami.....	15
10.5. Elektroenergetyka.....	16
10.6. Zaopatrzenie w energię cieplną i gaz	16
10.7. Sieć telekomunikacyjna.....	16
III. Ocena słabych i mocnych stron miejscowości Bonin	16
IV. Wizja rozwoju Bonina.....	17
V. Opis planowanych przedsięwzięć wraz z szacunkowymi kosztami.....	17
VI. Harmonogram realizacji zadań	19
VII. Wdrażanie planu i zarządzanie	20

I. Wstęp

Rozwój i odnowa obszarów wiejskich to jedno z kluczowych wyzwań, jakie stoją przed Polską. Zasadniczym jej celem jest wzmocnienie działań służących zmniejszaniu istniejących dysproporcji i różnic w poziomie rozwoju obszarów wiejskich w stosunku do terenów miejskich.

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie takiego dokumentu stanowić będzie wytyczne dla władz Gminy Manowo przy opracowaniu kierunków rozwoju dla miejscowości Bonin.

Celem działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 jest rozwój infrastruktury wiejskiej oraz odnowa wsi, a tym samym poprawa warunków życia i prowadzenia działalności gospodarczej. Działalność umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost ich atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej.

Celem planu jest podtrzymanie lub odtworzenie atrakcyjności wsi jako miejsca zamieszkania i zaplanowanie oraz przeprowadzenie tego w sposób dostępny, oczekiwany i popierany oraz wykonalny dla lokalnej społeczności.

Opracowanie a następnie wdrożenie planu odnowy wiąże się z określonymi korzyściami dla społeczności lokalnej:

- możliwość korzystania z funduszy strukturalnych i innych zewnętrznych źródeł finansowania działań rozwojowych;
- wzrost atrakcyjności życia społeczno – kulturalnego;
- wdrażanie pozytywnych zmian akceptowanych przez mieszkańców;
- wzrost wartości majątku komunalnego – nieruchomości;
- aktywizacja społeczności lokalnej;
- wzrost tożsamości z miejscem zamieszkania i stopnia integracji mieszkańców wokół działania na rzecz własnego środowiska – miejscowości.

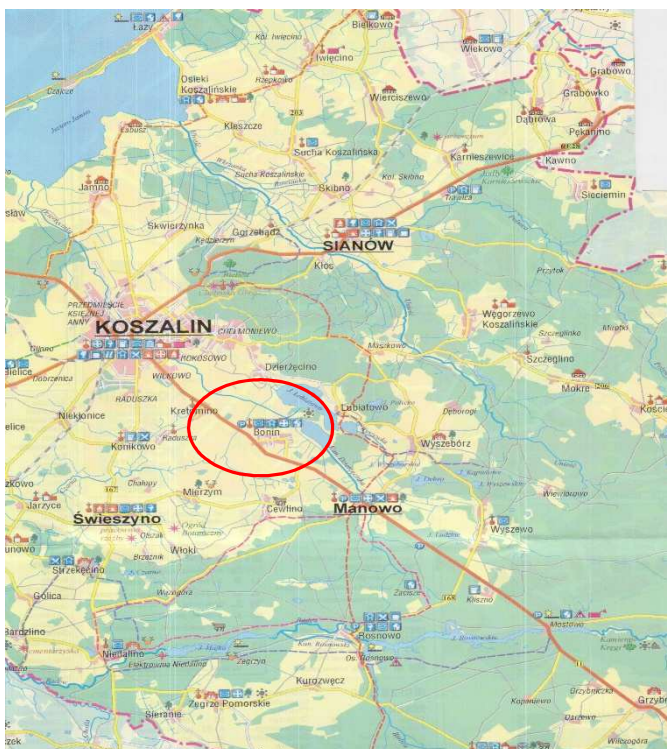
Specyfika planu polega też na tym, że jest ukierunkowany na zagadnienia cywilizacyjno-kulturowe, koncentruje się na prostych, lokalnych przedsięwzięciach, które prowadzić mają do poprawy standardu i jakości życia mieszkańców. Ma mniej pro-gospodarczy, a bardziej pro-społeczny i pro-kulturowy charakter. I dzięki temu może stanowić doskonale uzupełnienie strategii rozwoju całej gminy, która zazwyczaj koncentruje się na zagadnieniach infrastrukturalnych i gospodarczych.

Niniejszy plan jest planem otwartym stwarzającym możliwość aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych. Oznacza to, że mogą być dopisywane nowe zadania, a także to, że może zmienić się kolejność ich realizacji w zależności od uruchomienia i dostępu do funduszy UE.

II. Charakterystyka miejscowości Bonin

1. Położenie

Druga pod względem liczby mieszkańców miejscowość gminy Manowo o charakterze podmiejskiego osiedla, położona na Równinie Białogardzkiej, przy drodze krajowej Nr 11, odległa o 8 km na południowy wschód od centrum Koszalina, w pobliżu Jeziora Lubiatowskiego.

2. Historia miejscowości

Dawna wieś położona była na wzniesieniach morenowych, zwanych Wzgórzem Trzech Kościółów. W dokumencie z 1300r. wymieniany jest pochodzący z Bonina rycerz Tessmar. W 1385r. wieś sprzedaje klasztorowi koszalińskich cysterek Dubesław von Kleist. Stąd wywodzi się znana pomorska rodzina Boninów (von Bonin), do których należy majątek ziemski oraz wieś aż do 1736r. Na początku XXw. majątek ziemski był w rękach rodu von Wahnschaffów. Pałac dawnych właścicieli nie przetrwał do naszych czasów. Został zniszczony po zajęciu Bonina przez Sowieców w 1945r. Dopiero w 1953r., po opuszczeniu wsi przez Rosjan, w oparciu o miejscowy majątek ziemski utworzono PGR, a na zrębach pałacu wzniesiony został budynek administracyjno-mieszkalny. W 1966r. powstał tutaj Instytut Ziemniaka, jako samodzielna

placówka naukowa prowadząca m.in. badania nad wyhodowaniem odmian odpornych na zarazę ziemniaczaną. Siedziba ponadgimnazjalnego zespołu szkół rolniczych.

3. Środowisko naturalne

Obszar gminy przedstawia krajobraz leśno – rolny o cechach harmonijnych. Lasy zajmują 66%, a rolnicza przestrzeń produkcyjna 23% powierzchni. Lasy o zróżnicowanych siedliskach i drzewostanach z sosną jako gatunkiem dominującym oraz użytki rolne o średniej i małej żyzności stanowią podstawowe naturalne bogactwo gminy.

Widok na Bonin i Jezioro Lubiatowskie

3.1. Flora

Na terenie gminy Manowo stwierdzono 32 gatunki prawnie chronione, w tym 22 gatunki roślin objętych ochroną ścisłą i 10 gatunków podlegających ochronie częściowej. Lasy bukowe w gminie Manowo występują jako zespół kwaśnej buczyny i zajmują małe enklawy w okolicach Dęborogów i Policka. W warstwie drzew dominuje buk oraz inne gatunki domieszkowe, jak dąb, brzoza, sosna i niekiedy dagleżja zielona nasadzona sztucznie. W runie tych lasów dominuje: kosmatka owłosiona, zawilec gajowy, wiechlina gajowa, turzyca pigułkowata, siódmaczek leśny, śmiełek pogięty oraz mchy.

Poniżej przedstawiono gatunki objęte ochroną ścisłą, występujące na terenie sołectwa Bonin.

- bluszcz pospolity,
- kruszczyk szerokolistny,
- śnieżycza wiosenna,
- śnieżyczka przebiśnieg.

Do gatunków rzadkich i zagrożonych wyginięciem zlokalizowanych na terenie miejscowości lub jej okolic (jez. Lubiatowskie) można m.in. zaliczyć:

- chaber bławatek,
- chaber łąkowy,
- czarcikęs łąkowy,

- czworolist pospolity,
- dzięgiel leśny,
- dzwonek rozpierzchły,
- gwiazdnica błotna,
- jaskier płomiennik,
- jaskier różnolistny,
- knieć błotna.

Na obszarze gminy Manowo zlokalizowanych jest 6 parków podworskich, w tym jeden na terenie Bonina. **Park dworski w Boninie z XVIII/XIX w.** o pow. ogólnej 3,58 ha. wraz z dawnym pałacem, właściwa powierzchnia parku obecnie wynosi 1,80 ha. , według najnowszej regionalizacji znajduje się w regionie Równiny Białogardzkiej.

Na terenie parku stwierdzono ogólnie 70 gatunków flory. Wśród drzew na szczególną uwagę zasługuje obecność jarząbu szwedzkiego oraz pomnikowych okazów drzew, w tym 31 lip szerokolistnych i drobnolistnych tworzących dwie aleje w parku, grupa 8 buków (w tym 3 dorodne okazy o obwodach 335, 280, 270), 2 klony jawory oraz buk zwyczajny i dąb szypułkowy. Ciekawe są również drzewa w obrębie parku: jesion wyniosły, 3 dęby szypułkowe i 2 jesiony wyniosłe. Poza parkiem na uwagę zasługuje aleja kasztanowa wzdłuż drogi prowadzącej do kościoła.

Na terenie parku stwierdzono 3 gatunki flory prawnie chronione: jarząb szwedzki, storczyk leśny – kruszczyk szerokolistny, który prawdopodobnie jest pochodzenia naturalnego i bluszcz pospolity.

Na uwagę zasługuje zieleń przykościelna w Boninie. Kościół znajduje się w otoczeniu starych drzew. Na uwagę zasługują okazale jesiony wyniosłe o obw. 260-335 cm, ponadto w otoczeniu rosną: robinie, klony, lipy, żywotnik zachodni, topola czarna i inne.

Podsumowując należy podkreślić, że gmina Manowo charakteryzuje się dużym bogactwem gatunków chronionych oraz zagrożonych w skali Polski i Pomorza.

3.2. Fauna

W obrębie gminy Manowo znajdują się obszary ważne dla bytowania kilkudziesięciu rzadkich gatunków kręgowców. Radew i jez. Rosnowskie są miejscem występowania 26 gatunków ryb. Część z nich to gatunki coraz rzadziej występujące w naszych wodach.

Wśród cennych ssaków w kilku miejscach gminy zarejestrowano obecność wydry oraz nietoperzy. Spośród tych ostatnich znaleziono: przedstawicieli borowców i mroczków.

Na terenie gminy znajduje się 13 jezior. Na terenie Bonina znajduje się jedno z nich – **jezioro Lubiatowskie**, będące siedliskiem wielu gatunków fauny i flory. Znaleźć tu można wiele gatunków rzadkich i chronionych roślin, płazy: ropuchy, traszki, jaszczurki, takie ptaki, jak bąk, błotniak stawowy, brzęczka, cyranka, perkoz rdzawo szyi, remiz, żuraw. Powierzchnia jeziora to 365 ha, max głębokość – 2,4 m. Od strony północnej i wschodniej jezioro otoczone jest wysokimi wzniesieniami morenowymi. Do jeziora z terenu gminy Manowo wpływa rzeka Dzierżęcinka.

Jezioro Lubiatowskie

Gmina Manowo nie posiada złóż kopalin o większym znaczeniu gospodarczym, złoża kredy jeziornej, które znajdują się m. i. w Boninie (pow. 9,8 ha, zasoby 431,160tys. m³) nie są obecnie eksploatowane, ze względu na bliskość jeziora.

4. Ludność

Miejscowość Bonin liczy 1189 mieszkańców (stan na 31.12.2014r., z czego kobiet jest 581, natomiast mężczyzn 608.

Ludność stanowią w przeważającej mierze pracownicy prywatnych przedsiębiorstw. Coraz liczniej reprezentowani są prywatni przedsiębiorcy. Niestety przybywa też osób bezrobotnych. Znaczną część mieszkańców stanowią dawni pracownicy Instytutu Ziemniaka i Zakładu Doświadczalnego Ziemniaka. Obecnie ze względu na ograniczony zakres działalności wyżej wymienionych instytucji, mieszkańcy zostali zmuszeni do znalezienia pracy w oddalonym o kilka kilometrów Koszalinie. W planach zagospodarowania przestrzennego znaczna część terenów położonych wokół Bonina przeznaczona jest na budownictwo mieszkaniowe co z pewnością przyczyni się do zwiększenia liczby mieszkańców miejscowości a tym samym nastąpi zróżnicowanie społeczności. Będzie to miało zarówno korzystny wpływ – przyjadą ludzie wykształceni i przedsiębiorczy, napłynie kapitał, ale zarazem negatywnie wpłynie na integrowanie się mieszkańców.

5. Gospodarka

W Boninie swoją siedzibę ma ok. 74 podmiotów gospodarczych (dane z CEIDG). W większości jest to działalność handlowa i usługowa. Do większych podmiotów, jakie znajdują się w Boninie zaliczyć można:

- Sklepy – „U Ani” D. Guziałowski, A. Stanuch, PUH GRAND Katarzyna Grajper-Dawid, „POLECHOŃSCY” L. Polechońska.

- Zakład Doświadczalny Hodowli i Aklimatyzacji Roślin, który jest Zakładem Doświadczalnym wchodzącym w skład struktury organizacyjnej Zakładu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Radzikowie.
- Zakład Nasiennictwa i Ochrony Ziemiaka w Boninie, który jest zamiejscowym Oddziałem Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Radzikowie.

Zakład tworzy 5 pracowników:

1. Pracownia Nasiennictwa Ziemiaka

Zadania:

- monitoring mszyc w uprawach nasiennych ziemiaka,
- epidemiologia wirusów ziemiaka, prognozowanie występowania chorób wirusowych, ograniczanie szerzenia się wirusów w uprawach nasiennych, sygnalizacja terminu zwalczania mszyc i niszczenia naci,
- badania dotyczące współdziałania kompleksu roślina-wirus-środowisko w aspekcie epidemiologicznym i ochrony,
- ulepszenie systemu produkcji nasiennej ziemiaka, charakterystyka odmian dla określenia wyboru właściwej technologii produkcji,
- ulepszenie metod dla celów kwalifikacji sadzeniaków.

2. Pracownia Ochrony Ziemiaka

Zadania:

- doskonalenie metod oceny odporności ziemiaka na choroby,
- badania epidemiologiczne patogenów ziemiaka,
- biologia i ekologia szkodników występujących w uprawach ziemiaka,
- badania wrażliwości odmian ziemiaka na herbicydy,
- badania nad wpływem interakcji roślina - patogen/szkodnik - środowisko na różnorodność agrofagów ziemiaka,
- ocena skuteczności nowych środków ochrony chemicznej ziemiaka (fungicydy, herbicydy, insektycydy, desykanty, zaprawy) dla celów obowiązującej w Polsce procedury rejestracyjnej,
- gromadzenie i utrzymywanie kolekcji grzybowych i bakteryjnych patogenów ziemiaka.

3. Pracownia Diagnostyki Molekularnej i Biochemii

Zadania:

- wykrywanie i identyfikacja patogenów ziemiaka metodami immunologicznymi i molekularnymi z użyciem biosensorów elektrochemicznych,
- wytwarzanie zestawów diagnostycznych do wykrywania patogenów ziemiaka przy weryfikacji nasiennej,
- badania nad wykorzystaniem antagonistycznej mikroflory i naturalnych substancji antymikrobiologicznych w zwalczaniu patogenów ziemiaka,
- identyfikacja jednorodności i tożsamości odmianowej materiałów nasiennych.

4. Pracownia Zasobów Genowych i Kultur *in Vitro*

Zadania:

- gromadzenie i długoterminowe utrzymywanie genotypów ziemiaka w formie *in vitro*,
- wprowadzanie do banku genów nowych odmian i rodów perspektywicznych,
- termoterapia i izolowanie merystemów,
- odnawianie kultur *in vitro*,
- W banku genów gromadzone są i przechowywane (długoterminowo) genotypy ziemiaków (odmiany i perspektywiczne rody) dla całej polskiej hodowli. Zgromadzone zasoby są wykorzystywane przez placówki hodowlane i naukowe w Polsce, zarówno do prac krzyżówkowych, rozmnożeń jak i prac badawczych. Aktualnie jest to jedyny

bank genotypów ziemniaka w Polsce, a jeden z nielicznych w świecie, gdzie zasoby są wolne od powszechnie występujących patogenów ziemniaka.

5. Pracownia Badań Rynkowych

Zadania:

- integracja rynków rolnych,
- terminowe rynki produktów rolnych,
- ekonomiczne ryzyko w rolnictwie,
- badania rynku nasiennego,
- analizy krajowego i międzynarodowego rynku ziemniaka (uwarunkowania podażowo-popytowe, ceny, efektywność marketingu, modele organizacyjne) na tle innych rynków rolnych,
- badania nad zmianami kosztów i efektywności produkcji ziemniaków oraz ekonomiczno-organizacyjna ocena technologii produkcji i przetwarzania.

Inne znaczące podmioty gospodarcze to:

- Przedsiębiorstwo Inżynieryjno-Budowlane EKO- INSBUD Sp. z o.o.,

- ERGO-MASCHINENBAU Ewa Sekulska – firma zajmująca się obróbką metali nieżelaznych

- PPHU TEPAK Władysław Pyrka – firma działająca w Boninie od 1996 r., zajmująca się produkcją masy włóknistej, papieru oraz wyrobów z papieru: opakowań jednorazowych (tacki jednorazowe tekturowe, papier do pieczenia dwustronnie silikonowy biały, torebki do pieczenia) rękawy do pieczenia,

- INTER-METAL s.c. Laserowe Cięcie Metali

Zakres usług, jakie firma świadczy, to laserowe cięcie metalu różnego typu (cięcie stali, cięcie blach i innych metali) oraz pozostała obróbka laserowa blachy czarnej, nierdzewnej oraz aluminium. Ponadto firma oferuje laserowe cięcie stali do dowolnych kształtów.

- ZPHU BERNACKI

Firma działa z powodzeniem na rynku od 1994 roku, specjalizuje się w wykonawstwie robót drogowych (remonty dróg i placów masą asfaltową na gorąco, emulsją i grysami), zajmuje się także produkcją maszyn drogowych (skraparki, walce wibracyjne ręczne) oraz wykonuje prace remontowe piaskarek. Firma wykonuje także roboty brukarskie tj. budowa placów, parkingów , chodników z kostki betonowej "polbruk".

6. Oświata

Na terenie miejscowości działają trzy placówki oświatowe:

- szkoła podstawowa,

- przedszkole gminne oraz

- Zespół Szkół Rolniczych im. Wincentego Witosa.

W szkole podstawowej zatrudnionych jest ogółem 14 nauczycieli i uczy się 197 uczniów w 8 oddziałach. Szkoła zlokalizowana jest w pomieszczeniach Zespołu Szkół. Klasy lekcyjne są niewielkie, brak także sali gimnastycznej dla uczących się tam dzieci.

Pomimo złej infrastruktury, uczące się w niej dzieci osiągają liczne sukcesy zarówno na szczeblu wojewódzkim jak i ogólnopolskim.

W przedszkolu gminnym zatrudnionych jest ogółem 7 nauczycieli. Do przedszkola uczęszcza 102 wychowanków, którzy uczą się w 4 oddziałach. Przedszkole oprócz opieki i nauki organizuje w trakcie roku liczne imprezy np. Dzień Misia, Andrzejkę, Dzień Czekolady, Dzień Babci i Dziadka i wiele innych.

Zespół Szkół Rolniczych im. Wincentego Witosa to zarówno szkoła dla młodzieży jak i dorosłych. W ramach szkoły dla młodzieży działa technikum oraz zasadnicza szkoła zawodowa. Ucząca się tam młodzież może uzyskać tytuł technika weterynarii, technika architektury krajobrazu, technika żywienia i usług gastronomicznych, technika mechanizacji rolnictwa. W ramach szkoły zawodowej młodzież może kształcić się na: mechanika operatora pojazdów i maszyn rolniczych, rolnika, ogrodnika i kucharza małej gastronomii. Dla dorosłych dostępne kwalifikacyjne kursy zawodowe: technik rolnik, technik architektury krajobrazu, technik żywienia i usług gastronomicznych, technik mechanizacji rolnictwa, technik turystyki wiejskiej, technik agrobiznesu, technik ogrodnik, kucharz, mechanik – operator, rolnik i ogrodnik.

Przedszkole Gminne w Boninie

7. Obsługa ludności i zaspokajanie potrzeb ludności

Bonin jest miejscowością o dobrze rozwiniętej obsłudze mieszkańców. Dla spełnienia ich potrzeb działają różnego rodzaju instytucje publiczne, a bliska odległość do Koszalina, znacznie zwiększa wachlarz owych instytucji.

Na terenie Bonina istnieje Punkt Pocztowy obsługujący tylko tą miejscowość.

Opieką medyczną nad mieszkańcami zajmuje się przychodnia zdrowia, prowadzona przez Zakład Opieki Zdrowotnej Zespół Lekarza Rodzinnego „ELKAP” w Boninie, w którym przyjmuje lekarz pediatra, internista i stomatolog. Mieszkańcy mogą liczyć ponadto na pomoc pielęgniarki środowiskowej oraz położnej. Do innych specjalistów mieszkańcy przyjmowani są w przychodni w Koszalinie. Ponadto

przychodnia realizuje programy profilaktyczne dla mieszkańców wsi i okolic na przykład badania wzroku, badania mammograficzne.

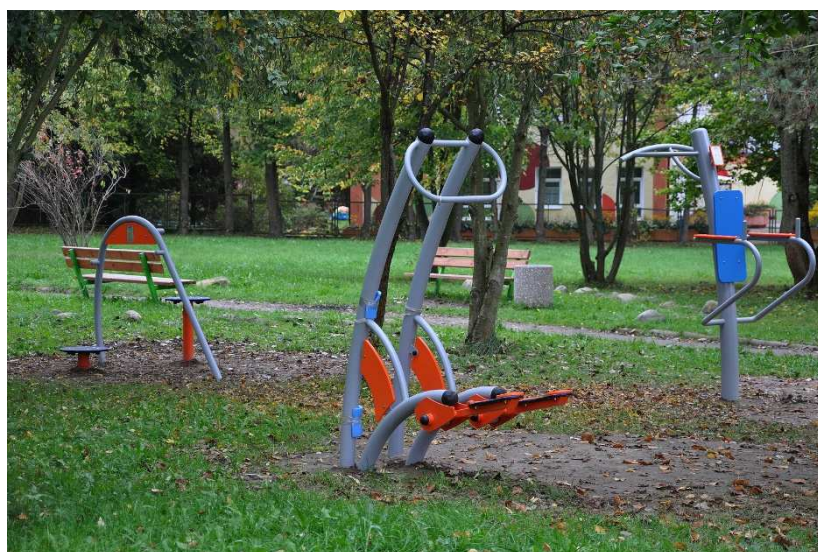
Komunikacja zbiorowa realizowana jest głównie przez prywatnego przewoźnika, MZK (wyłącznie w trakcie roku szkolnego). W okresie letniego sezonu turystycznego, zwiększona zostaje przez przewoźników ilość i częstotliwość kursowania busów. Drogą krajową nr 11 kursują także autobusy na liniach dalekobieżnych.

8. Sport i kultura

Na terenie miejscowości dość dobrze rozwinięta jest baza sportowa. Przy Szkole Podstawowej znajduje się kompleks boisk ORLIK 2012 oraz siłownia zewnętrzna. Mieszkańcy miejscowości mogą również korzystać z boiska do piłki nożnej klubu sportowego „GROT”. Obecnie obiekt jest w trakcie prac renowacyjnych.

Kompleks boisk ORLIK 2012

Siłownia zewnętrzna

W 2009r. władze gminy zlikwidowały stary osiedlowy plac zabaw dla dzieci, a w jego miejsce powstał nowy z urządzeniami zabawowymi spełniającymi najnowsze normy bezpieczeństwa.

W rozwój życia kulturalnego Bonina aktywnie włącza się Rada Osiedla, szkoła podstawowa oraz przedszkole. Wspólnymi siłami przygotowują wiele ciekawych inicjatyw dla lokalnej społeczności. Rada Osiedla co roku organizuje dla mieszkańców sołectwa „Święto Pieczonego Ziemniaka”, podczas którego organizowany jest festyn dla mieszkańców z konkursami i zabawami dla najmłodszych, degustacja potraw z ziemniaków oraz tańce dla dorosłych.

Dzień Dziecka to kolejne duże wydarzenie na terenie Bonina. Jest ono organizowane zarówno przez Radę Osiedla i lokalne placówki oświatowe.

W listopadzie 2007r. mieszkanki Bonina utworzyły Chór BRANDOSKA. Nazwa chóru wzięła się od pierwszej wspólnie zaśpiewanej piosenki. Od stycznia 2008r. chór ma własnego dyrygenta, którego sponsoruje gmina. Chór okazjonalnie występuje na organizowanych na terenie gminy Manowo imprezach: Dzień Dziecka, Dzień Seniora, Dożynki, Wieczór Kolęd w Boninie .

W Boninie znajduje się także świetlica wiejska dla dzieci i młodzieży. Opiekunka świetlicy prowadzi z dziećmi wiele ciekawych zajęć, w czasie ferii i wakacji organizowane są półkolonie. Uczęszczające do niej dzieci biorą udział w wielu ciekawych wycieczkach zarówno po okolicy jak i terenie powiatu. Świetlica to również miejsce spotkań dorosłych mieszkańców Bonina, to tutaj organizowane są zebrania wiejskie i lokalne imprezy. W ostatnich latach świetlica została wyremontowana oraz zakupiono nowe wyposażenie. Przy świetlicy działa również Gminna Biblioteka Publiczna Filia w Boninie.

9. Rekreacja i turystyka

Funkcje rekreacyjne dla mieszkańców Bonina doskonale spełniają piękne, mieszane lasy. Oprócz pięknej przyrody, na terenie sołectwa można zobaczyć ciekawe zabytki architektoniczne i przyrodnicze tj.:

- Kościół św. Izydora w Boninie z XV wieku – położony przy drodze krajowej nr 11 .

Kościółek, pod wezwaniem św. Izydora jest nieliczną z pozostałości po słynnym rodzie pomorskim Boninów (von Bonin). Ród Boninów posiadał na Pomorzu rozległe dobra. Wiele majątków i folwarków było w ich władaniu. Do czasów obecnych przetrwał jedynie budynek gorzelni, kilka domów mieszkalnych oraz kościółek.

Kościół św. Izydora obecnie należy do parafii Trójcy Przenajświętszej w Kretominiu. Z dwuspadowego dachu wyrasta barokowa wieżyczka na sygnaturkę. Do wzniesienia ścian, oprócz cegły, gotyccy murarze użyli sporych rozmiarów kamieni. Wnętrze posiada wyodrębnione wieloboczne prezbiterium, a ściany boczne posiadają ostrołukowe i półkoliste otwory okienne. Kapitałny remont świątyni przeprowadzono w 1907r., z inicjatywy ówczesnego prezydenta regencji koszalińskiej von Sendena; po II wojnie światowej przejściowo – do 1979r. zamieniony na klubokawiarnię. Obiekt jest wpisany do rejestru zabytków

Widok na kościół

- Wczesnośredniowieczne grodzisko koliste (100 x 120 m), datowane na IX - X wiek, położone u nasady półwyspu jeziora Lubiatowskiego, nie była to osada grodowa, ale miejsce schronienia okolicznej ludności na wypadek zagrożenia.

- Park pałacowy w Boninie założony na przełomie XVIII i XIX w. o powierzchni 4 ha. Na uwagę zasługują 2 buki zwyczajne o obw. 335 cm i 350 cm oraz klony jawor o obw. 245 cm i 270 cm. Na terenie parku występują aleja kasztanowa i dwie aleje lipowe oraz 3 gatunki prawnie chronione: jarząb szwedzki, kruszczyk szerokolistny i bluszcz pospolity. Na szczególną uwagę zasługuje obecność stroczyka leśnego – kruszczyka szerokolistnego, który prawdopodobnie jest pochodzenia naturalnego.

- Rezerwat przyrody – Jezioro Lubiatowskie obejmuje akwen i pas brzegowy do szerokości 50 metrów. Celem ochrony jest zachowanie naturalnego środowiska łabędzia niemego oraz innych rzadkich gatunków ptactwa wodnego.

Przez najpiękniejsze tereny gminy Manowo przebiegają liczne szlaki turystyczne. Również w okolicach Bonina wiedzie szlak pieszy zwany „Szlakiem Kamieni Granicznych” o długości 12 km. Szlak rozpoczyna swój bieg w Dzierżęcinie a kończy w miejscowości. Nazwa szlaku wzięła się od znajdujących

się na jego trasie trzech kamieni granicznych z wrytymi znakami dawnych właścicieli ziem. Ziemie należące do klasztoru (znak krzyża), ziemie należące do miasta (litera „Z” z kropkami po bokach).

W niedalekiej odległości od Bonina znajdują się dwa szlaki rowerowe: szlak Gotów oraz szlak „Polanowski trakt przyrodniczy”. Pierwszy z nich prowadzi do najcenniejszego zabytku gminy – Rezerwatu Archeologicznego „Kamienne Kręgi”.

10. Infrastruktura techniczna

W skład infrastruktury technicznej gminy wchodzi wszelkiego rodzaju sieci uzbrojenia terenu tworzące funkcjonalną, spójną całość.

10.1. Drogi

Przez teren osiedla Bonin przebiegają następujące drogi:

- droga krajowa nr 11 – Poznań – Koszalin - Kolobrzeg
- droga powiatowa do Zakładu Doświadczalnego w Boninie
- pozostałe drogi gminne

Wszystkie drogi wymagają poprawy stanu nawierzchni oraz poboczy.

Na terenie miejscowości w obecnej chwili jest niewiele miejsc parkingowych. Znajdują się one przeważnie przy obiektach użyteczności publicznej jak i obiektach, w których oferowane są usługi.

Ciągi piesze na terenie miejscowości zostały w znacznej mierze wyremontowane.

10.2. Kanalizacja

Na terenie miejscowości Bonin znajduje się oczyszczalnia ścieków mechaniczno-biologiczna o wydajności 400 m³ /d. Ścieki z gospodarstw domowych i przedsiębiorstw z terenu gminy odprowadzane są właśnie do niej. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest rów melioracyjny, położony w zlewni rzeki Dzierżęcinka. Miejscowość Bonin jest w 100 % skanalizowana. Długość sieci kanalizacyjnej wynosi 4.620 mb, ilość odprowadzanych ścieków to 45.034 m³.

10.3. Wodociągi

W związku z zakończeniem w roku 2015 węzła wodociągowego w miejscowości Cewlino, podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę mieszkańców Bonina stało się ujęcie wody w Mostowie.

W roku 2011 zakończono wymianę sieci wodociągowej na terenie miejscowości.

10.4. Gospodarka odpadami

Zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy reguluje uchwała Rady Gminy Manowo w sprawie regulaminu czystości i porządku na terenie Gminy Manowo. Gospodarka odpadami jest prowadzona zgodnie z zasadami zapobiegania powstawaniu odpadów i minimalizacji ich ilości. W chwili obecnej miejscowość obsługuje Prywatne Przedsiębiorstwo Wielobranżowe EKOSAN z terenu gminy Świeszyno, które zajmuje się odbiorem odpadów segregowanych i niesegregowanych.

10.5. Elektroenergetyka

Energia elektryczna dla gminy Manowo jest dostarczana na poziomie napięcia SN-15 kV, głównie liniami napowietrznymi. Przez teren gminy przebiegają linie średniego i niskiego napięcia o następujących długościach:

- linie średniego napięcia – 91,9 km
- linie niskiego napięcia – 62,3 km

Na terenie gminy zlokalizowanych jest 65 stacji transformatorowych. Istniejąca sieć energetyczna zapewnia prawidłowe zasilenie w energię elektryczną.

10.6. Zaopatrzenie w energię ciepłą i gaz

Większość gospodarstw domowych ma indywidualne systemy ogrzewania. Jedynie Instytut Ziemiaka oraz bloki należące do wspólnot posiadają własne kotłownie gazowe. W 98% jest to ogrzewanie gazowe.

10.7. Sieć telekomunikacyjna

Miejscowość Bonin jest dobrze zaopatrzona w dostęp do sieci telekomunikacyjnej stacjonarnej i komórkowej. Mieszkańcy mają dostęp do Internetu.

III. Ocena słabych i mocnych stron miejscowości Bonin

Przedstawiona poniżej analiza mocnych i słabych stron jest syntezą poszczególnych obszarów życia społeczno-gospodarczego miejscowości Bonin. Poniższy zbiór informacji o mocnych i słabych stronach wsi jest uzgodnioną wypadkową wiedzy o stanie i potrzebach miejscowości Bonin.

Silne strony	Słabe strony
- bliska odległość od aglomeracji Koszalin, - położenie osiedla przy drodze krajowej nr 11,	- nienajlepszy stan techniczny dróg wiejskich, - niedostateczna ilość lokalnych inwestycji,

- wysokie walory krajobrazowe, - dużo lasów w sąsiedztwie, - dobra obsługa społeczna mieszkańców wsi, - występowanie placówek oświatowych pełniących funkcje integracyjne i kulturalno-społeczne dla lokalnej społeczności, - dobry dostęp do usług telekomunikacyjnych, - dobra współpraca z samorządem gminy, - potencjał ludzki, mieszkańcy zaangażowani w rozwój swojej miejscowości, - aktywność mieszkańców, chętnie podejmujących społeczne inicjatywy.	- niska aktywność gospodarcza mieszkańców, - niski standard bazy turystycznej i infrastruktury turystycznej, - zaniedbany park, - niewystarczające wyposażenie placówek oświatowych, - niski poziom wykształcenia społeczeństwa, - wysokie bezrobocie.

IV. Wizja rozwoju Bonina

**Kompleksowy i harmonijny rozwój sołectwa
poprzez wykorzystanie jego potencjałów i zasobów,
podstawą poprawy warunków życia społeczności lokalnej.**

Wizja ta będzie realizowana poprzez:

- ✓ Rozwój zaplecza dla rekreacyjno - turystycznego rozwoju miejscowości,
- ✓ Rozbudowę infrastruktury technicznej służącej wzmocnieniu postaw proturystycznych,
- ✓ Rozbudowę infrastruktury technicznej służącej wzmocnieniu lokalnych możliwości inwestycyjnych i komunikacyjnych,
- ✓ Poprawę jakości środowiska naturalnego,
- ✓ Rozwój przedsiębiorczości,
- ✓ Zachowanie wartości kulturowych i przyrodniczych sołectwa ,
- ✓ Promocję Bonina,
- ✓ Poprawę jakości kształcenia i dostępu do wiedzy oraz budowanie społeczeństwa informacyjnego,
- ✓ Aktywizację społeczną mieszkańców,
- ✓ Wzrost zadowolenia mieszkańców z warunków życia w miejscowości.

V. Opis planowanych przedsięwzięć wraz z szacunkowymi kosztami

W rozdziale przedstawiony został wykaz przedsięwzięć inwestycyjnych zaplanowanych do realizacji w latach 2014-2020. Jest to lista otwarta, która w trakcie okresu programowania może być modyfikowana i uzupełniana.

Lp.	Nazwa zadania	Szacunkowy koszt	Źródło finansowania	Lata realizacji
1.	Budowa i przebudowa dróg gminnych w miejscowości Bonin – dz. 4/3, 4/44, 4/45, 4/84, 10	750.000	PROW na lata 2014-2020 oraz budżet gminy	2016-2018
2.	Odnowa boiska sportowego	50.000	PROW na lata 2014-2020 oraz budżet gminy	2016-2019
3.	Odnowa zabytkowego parku	150.000	PROW na lata 2014-2020 oraz budżet gminy	2018-2020

1. Budowa i przebudowa dróg gminnych w miejscowości Bonin - dz. nr 4/3, 4/44, 4/45, 4/84, 10

W ramach zadania planowana jest przebudowa istniejącej jezdni drogi gminnej, oraz budowa drogi gminnej na istniejącej drodze wewnętrznej, przebudowa chodnika, przebudowa zjazdów i skrzyżowań. W zakres opracowania wchodzi również przebudowa skrzyżowania z drogą powiatową nr 0411Z.

Przewidywany zakres robót dla przedmiotowej inwestycji obejmuje:

- uporządkowanie pasa drogowego,
- rozbiórkę istniejących elementów drogowych,
- budowę jezdni drogi,
- przebudowę i budowę skrzyżowań,
- przebudowę i budowę zjazdów,
- budowę i przebudowę istniejących chodników;
- wykonanie, uzupełnienie i regulacja poboczy;
- przebudowę układu odprowadzającego wody opadowe z drogi, z włączeniem do istniejącej kanalizacji deszczowej;
- przebudowa i zabezpieczenie odcinków istniejących sieci uzbrojenia terenu,
- roboty wykończeniowe, w tym urządzenie terenu zieleni, z wykonaniem nasadzeń oraz humusowanie z obsianiem trawą.

W ramach inwestycji wykonane zostaną również konieczne i niezbędne roboty mające na celu dowiązanie się do istniejącego zagospodarowania wzdłuż drogi, a w szczególności przełożenie lub przebudowa istniejących nawierzchni (bądź gruntu) poza pasem drogowym na dojazdach, ciągach pieszych i dościach do posesji, w celu wysokościowego dostosowania do projektowanych rzędnych elementów drogi, przesunięcie ogrodzeń zlokalizowanych w pasie drogowym.

2. Odnowa boiska sportowego

Zadanie będzie polegać na rekultywacji istniejącego boiska do piłki nożnej poprzez wymianę nawierzchni, budowa zaplecza dla zawodników, zakup bramek i ławek.

3. Odnowa zabytkowego parku

W ramach zadania przewidziane są następujące prace:

- prace porządkowe polegające na usunięciu śmieci, gruzów, wyrównaniu terenu oraz usunięcie płotu oddzielającego park od części pałacowej,
- prace pielęgnacyjne – usunięcie starych zarośli derenia i bzu czarnego, usunięcie nalotu małych jesionów i klonów z trawników oraz wokół alei lipowej, koszenie trawy, przygotowanie gleby do nowych nasadzeń,
- zakup materiału sadzeniowego na żywopłoty oraz do uzupełnień,
- zakup krzewów ozdobnych,
- utworzenie ciągów komunikacyjnych, ścieżek, ławek, oświetlenia,
- przygotowanie placu i budowa altany wypoczynkowej,
- opracowanie i wykonanie tablic informacyjnych i edukacyjnych.

VI. Harmonogram realizacji zadań

RODZAJ ZADANIA	2016	2017	2018	2019	2020
Budowa i przebudowa dróg gminnych w miejscowości Bonin - dz. nr 4/3, 4/44, 4/45, 4/84, 10					
Odnowa boiska sportowego					
Odnowa zabytkowego parku					

VII. Wdrażanie planu i zarządzanie

Wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości rozpocznie się poprzez wprowadzenie go w życie uchwałą Rady Gminy w Manowie.

System wdrażania Planu Odnowy Miejscowości Bonin realizowany będzie w oparciu o system wdrażania pomocy strukturalnej Unii Europejskiej.

Poszczególne projekty będą realizowane w oparciu o zasady wydatkowania środków według źródeł ich pochodzenia, bowiem korzystanie ze środków własnych, jak i środków unijnych wymusza konieczność sprostania wielu wymogom formalnym.

Bardzo ważna jest też partycypacja społeczna związana z projektem, w związku z czym informacje na temat realizacji projektu będą przekazywane mieszkańcom na zebraniach wiejskich oraz radnym na sesjach Rady Gminy.

Zarządzanie realizacją projektu spada na władze gminy, jako osoby najbardziej zaangażowane w realizację polityki lokalnej i koordynację polityki samorządu oraz realizację woli mieszkańców z których woli pełni swój urząd.